

EDITOR: ARCHIT LABHUBHAI BHATT

Vol.No-2, Issue No-5 Ahmedabad, Monday 05/12/2016

www.theopenpage.co.in

Page -12

Price: ₹30/- Annual Subscription: ₹360/-

Place of Publication: Tripada Education Trust Madhuvrund Society, Ranna Park, Ghatlodia, Ahmedabad - 380061 • Phone No. 079-27621385/86

આ અંકમાં શું વાંચશો?

મહિકરણના રહસ્યો

૨

“રાત્મવિશ્વાસ”

૩

પણ – પંખીઓની એકતા અને જીવાયુ!

૪

દી ઓપન પેજ દ્વારા સાચા અર્થમાં સ્પેશિયલ બનાવેલ ‘બાળ દિવસ’

૬-૭

વિશ્વાના વિજ્ઞાની રેલવેના પિતામહ જ્યોર્જ સ્ટીફન્સન

૮

કાળા નાણાં સામેની લડાઈ ભારતે જીતવી જ રહી

૧૨

જીવન જીવનની ત્યારે જ મગા આવે, જ્યારે અંતર્મન આનંદિત હોય,
જેણે મન જાણ્યુ, તેણે જગત માણ્યુ,
અરેખાર, નિત્ય પ્રત્યે આ અંતર્દિન કરવા જેવો
વિચાર છે.

જેવો વિચાર, તેવો આચાર
જેવો આચાર, તેવો વ્યવહાર
જેવો વ્યવહાર, નેવું જીવન
એવું જીવન, ધન્ય જીવન
એટલે જ જીવનનાં મૂળમાં
– એક માત્ર ‘વિચાર’
એટલે જ કહેવાયું છે ને કે ‘વિચાર જવાયે
જીંદગી’

વિચાર સાથે નવી જીંદગી બનાવીએ.

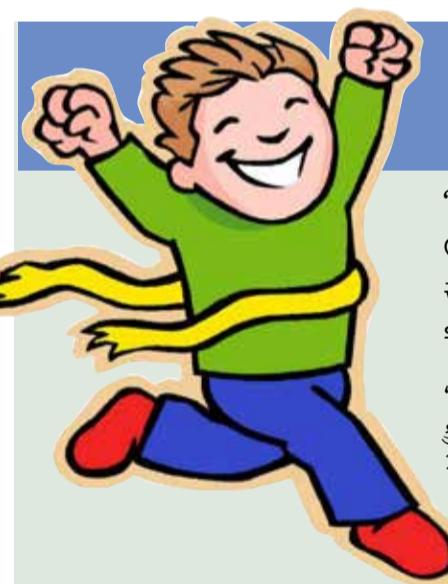
આ નવા વર્ષના સંકલ્પમાં હું જ મારા મનજા સાંપ્રદાયનો બેતાજ બાદશાહ બનવા માણ હું તો
તો ચાલો મારો દુષ્મન બીજો કોઈ નહી પણ હું જ

હું આ મારા “હું” ને બહાર
કાઢીને ફેરી દઈને હવે “હું”
નહી “આપણે” થઈને એક
નવા વિચાર સાથે નવી જીંદગી
બનાવીએ.

નરેન્દ્ર પટેલ,
સેકેટરી કુટુંબકાર જનરલ,
સ્પીપા, અમદાવાદ

“સ્વાર્થ્ય સૌને માટે”

‘પહેલુ સુખ તે જાતે નર્યા’ શરીર સ્વર્થ અને નિરોગી ન હોય તો બીજુ બધી અનેક ભૌતિક સુખ સગવડો પણ સંતોષપૂર્વક માણી શકાય નહી. આમ, તંદુરસ્ત શરીર એ સુખ પ્રાપ્તિનું પહેલુ પગથિયું છે. આપણા શાસ્ત્રોએ પણ ધર્મસાધના માટે પ્રથમ સ્વર્થ શરીરને જ સાધનરૂપ ગણ્યું છે.

‘શરીર માધ્ય ખલુ ધર્મ સાધનમ्’ કુદરતે આપેલ શરીર જૂજ અપવાદો બાદ કરતા પોતે તંદુરસ્ત રહેતું જ હોય છે પણ માનવી પોતાના શરીર પર તેને પ્રતિકૂળ વાતાવરણમાં ઢાળે, ખાન-પાનમાં કાગળ ન રાખે, જીભના તથા શરીરના શોખ વધી જાય. પરિણામે શરીર સ્વાર્થ્ય બગડે છે. અને છેવેટે વ્યક્તિએ ડોક્ટરનો આશરો લેવો પેટે છે.

તન-મનને તંદુરસ્ત રાખવા માટે માનવીએ અનેક રીતે સતત પ્રયત્નો કરવા પડે છે. સ્વચ્છ પાણી, હવા અને પૌષ્ટિક ખોરાક એ શારીરિક સ્વાર્થ્ય માટેની ગ્રાથમિક જરૂરીયાતો છે. જો કુદરતમય રીતે જીવીએ તો આ બધુસહેજે આપણને મળી શકે, પણ કુદરતનું સાનિધ્ય છોડવાશી, દિનયર્યા, ઋતુયર્યા અને આરોગ્યના નિયમોનું પાલન ન કરવાથી સ્વાર્થ્ય બગડે છે. અને વિવિધ પ્રકારના રોગો ઉદ્ભબે છે. જાગીતા ગ્રીક શરીરચારની ઇપોકેટીસે તો ભારપૂર્વક કચુ હતું કે દંડના બાટલા, ટિકડિઓ, કેચ્યુલો, ઇન્જેકશનો, મેડિકલ સ્ટોર પર જ રહેવા દો. પોષણયુક્ત ખોરાક એ જ ઉત્તમ દવા છે, અને ખોરાકના ફેરફારથી મોટાભાગના રોગો મટી શકે છે. અથવા તો થતા જ નથી.

“આરોગ્યવર્દ્ધક – સ્વાર્થ્ય સુરક્ષક સૂત્રો”

- જેણું પેટ સાફ તેના હજાર ગુના માફ
- જેવું ભોજન તેવું વર્તન, અશ્વ એવો ઓડકાર
- પહેલુ સુખ તે જાતે નર્યા, આહાર એ જ ઓપદ
- માનવીની હીજરી અનેક રોગોની જન્મદારી છે.
- જો દાક્તર અને દર્દી મળી આહારની પ્રચણ વિચારે તો પણ દવાની કોઈ જરૂર નથી (ડૉ. વનહાર)
- આહાર સુધારો આરોગ્ય અની મેળે સુધરશે. (ગાંધીજી)
- 60% દર્દોનું મૂળ આહારની ભૂલો હોય છે.
- તમારો ખોરાક તમારી દવા બની રહે છે. (હિપોકેટસ)
- જઈબાળની આહાર પચાવે છે, પેટમાં આહાર ન હોય

તો જઈબાળ રોગો-દોપોને પચાવી દૂર કરે છે.

- કબજુલાતીની બલા સર્વ રોગોનું મૂળ છે.
- કબજુલાત એ રોગ નથી, પણ એક ગંભીર રોગોને જન્મ આપનાર ફિલ્યાદ છે.
- અયોગ્ય આહાર આરોગ્ય અને આયુષ્યનો નાશ કરે છે. (મહિંગ ચરક)
- ઓછુ જીવતું હોય તો વધુ ખાજો, વધુ જીવતું હોય તો ઓછુ ખાજો. અતિ આહાર રોગોનો ઉત્પાદક, સુખનો વિનાશક છે. (ગાંધીજી)
- જ્ઞાન એ જ એક રોગ નિવારક ખરોસાલાયક વિજ્ઞાન છે.
- તંદુરસ્ત રહેવાના જ નિયમો છે તે જ નિયમો વધુ ખોંચેલી તંદુરસ્તી પાછી મળી શકે છે. (ગાંધીજી)

● તમામ પ્રકારના રોગો મટાડ તેવા તત્વો ફળોમાં કુદરતે ઉદારતાથી ભરેલ છે. (ડૉ. એલેક્સોપી)

● બિમારીમાં ખોરાક ઝેર છે. ઉપવાસ સારવાર છે.

● ભણતા-ભણતા બહુ જાણ્યો, વિદ્યા અન્ય અનેક, શરીર સાચવણી તોણો અક્ષર ન જાણ્યો એક એ તો ભણતા તુચ્છ છે, વળી બુદ્ધિ પણ વર્થ, શરીર સાચવણી વિના સરેન સઘળો અર્થ.

● સધણી વાત સુખ, નહી તો નાશ બધું છતા, મ્રદ્યો દિને દુઃખ.

● માલિશ તમામ ચિહ્નિસા પ્રણાલીકાની માતા છે. નિરાપદ ને નિરામય હો આપની જીવન ચાચા.

સથવારા નિમિષા પ્રિન્સીપાલ

“નવલી નાતાલના વદામણાં”

પ્રિય વાચક મિત્રો,

આપ સર્વને મારા પ્રેમભર્યા નમસ્કાર.

‘કિસમસ’ જેને નાતાલ પણ કહેવાય છે. એ એક અતિ આનંદનો પ્રસંગ છે. તે વિશે આપણે જણાવતા આનંદ અનુભવું છું, નાતાલ એ ઈસુનો જન્મનું પર્વ છે. જેને આપી દુનિયા આનંદ પૂર્વક ઉજવે છે. તે આનંદના પર્વને સાંકળી લેતી કેટલીક વાતો અને પ્રસ્તુત કરું છું.

● માનવ સર્જન:

ઈશ્વરે શબ્દોના પરાક્રમ વડે સુંદર સૃષ્ટિનું નિર્માણ કર્યું. પૃથ્વી રૂપી સુંદર બાગનું નિર્માણ કર્યા બાદ ઈશ્વરે પ્રથમ નર અને નારીનું નિર્માણ કર્યું. પ્રથમ નરને આદમ અને પ્રથમ નારીને હવા નામ આપ્યું. તેમને ઈશ્વરે એમભાગમાં મુક્યા. ઈશ્વરના સર્જનનો આહ્લાદક આનંદ માણાતા તેઓ એદનભાગમાં જીવી રહ્યા હતા. ઈશ્વરે એદનભાગમાં વચ્ચે વચ્ચે એક ભલુંભંડું જાળનાર વૃક્ષ બનાવ્યું અને આદમ હવાને આણા આપી કે આ વૃક્ષનું ફળ ખાવું નહીં. પરંતુ તેઓ શેતાનના ભૂલાવામાં આવ્યા. ફળ તોડીને ખાધું અને ઈશ્વરે શિક્ષા સ્વરૂપે તેમને એદનભાગમાંથી કાઢી મુક્યા. જીવનનો બધો જ આનંદ ધીનવાઈ ગયો. પૃથ્વી પર પાપાં પ્રવેશ થઈ ગયો.

● પ્રભુનો પ્રેમ:

માણસ ઈશ્વરનું સર્જન છે. ઈશ્વર તેને બહુ જ પ્રેમ કરે છે. પરંતુ માનવના પાપના કારણે ઈશ્વર હુંઘી થઈ ગયા. ઈશ્વર નહોતા ઈશ્વત્તા કે માનવ હંમેશા પાપમાં જ જીવન જીવ્યા કરે. તેથી પ્રભુએ માનવ બચાવ માટે એક યોજના તેયાર કરી.

● ઈસુનો જન્મ - નાતાલ

માનવના એ બચાવની યોજના હતી - “ઈસુનો જન્મ”

જેને આખુ વિશ્વ “નાતાલ” કે “કિસમસ” ના નામથી જાણે છે.

“આનંદ જગમા તારક જન્મયો” હા, માનવના પાપમાંથી ઉદ્ધાર કરવા માટે ઈસુનો જન્મ થયો. કારણકે ઈશ્વરે પૃથ્વી પર પ્રેમ કર્યો. પોતાના પુત્રને મોકલ્યો જે આખા જગતના તારનાર થવાના હતા. મરિયમે બેથલેહેમ નામના ગામમાં એક ગભાણમાં ઈસુને જન્મ આપ્યો. મરિયમે એક કપડામાં લપેટીને બાળ ઈસુને ગભાણમાં સુવાડ્યા. ઈસુનો જન્મ થયો તે રાત્રે વેટા પાળકો ખેતરમા રહીને પોતાના ઘેટાં સાચવતા હતા. ત્યારે એક સ્વર્ગદૂત તેઓની પાસે આવીને ઉભો રહ્યો. ને ઈશ્વરનો પ્રકાશ તેઓની આસપાસ દેખાયો. દૂતે તેઓને કહ્યું. જુઓ, હું મોટા આનંદની સુવાર્તા તમને કહું છું. અને તે સર્વ લોકોને માટે થશે.

આનંદની વાત સર્વ લોકોને માટે હતી. ઈસુ માનવજાતના પાપના ઉદ્ધાર માટે જન્મ લઈ ચુક્યા હતા. પૃથ્વી પર સર્વત્ર આનંદ છવાઈ ગયો હતો કારણકે એક તારનાર પ્રભુ ઈસુ જન્મયા હતા. નાતાલનો સાચો આનંદ તો માનવના હૃદયમાં થયો જોઈએ.

બધા મિત્રો, નાતાલ ની આ વાત તમને ગમી હશે. કેક, ડેક્રેશન, અવનવા વસ્ત્રો પરિધાન કરવા એ બધો તો માત્ર બાબુ આનંદ છે. પણ સાચો આનંદ તો હૃદયમાં હોવો જોઈએ. એ હૃદયના આનંદ સાથે સૌં કિસમસ ઉજવીએ તેવી શુભેચ્છા સાથે આપ સૌંને..

“મેરી કિસમસ”

ઉદ્યા કિશ્યાન
શિક્ષક, અમદાવાદ

કુલ્લુથી ઉપ કી.મી. દૂર આવેલુ ‘મણિકરણ’ ભક્તો માટેનું સ્વર્ગ કહેવાય છે. દરશનાથીઓ માટેનું આ સ્થળ એવું કહેવાય છે કે જે અહીને મુલાકાત લઈ લે તેને ‘કાશી’ ની મુલાકાત જેટલું પુણ્ય પ્રાપ્ત થાય છે.

ગરમ પાણીના જરાયો માટે પ્રાપ્તાત એવું મણિકરણ રહસ્યો પોતાના ખોળામાં લઈ બેહું છે. બરફ જેવા ઠંડા પાણી સાથે વહેતી ‘પાર્વતી નદી’ ની બાજુમા જ ગરમ પાણીના જરણા આવેલા છે. ભગવાન ‘શિવ’ ના હિમાલયના વસવાટ તેમજ ‘ગુરુનાનક દેવ’ના મુલાકાતના કિસ્સાઓ પ્રવાસીઓને ઘણાજ આકર્ષે છે.

રહસ્યો પ્રવાસીઓના આકર્ષણું હંમેશા સ્થળ બને છે. અને મણિકરણામાં એ બહુ જ છે. શીખ અને હિંદુ સમુદ્રાયના લોકો માટેના આ યાત્રાભાગમાં એક સિક્કાની બે બાજુ માફક બે જુદી કહાનીઓ સાંભળવા મળે છે. શીખોનું ચુરુદ્વારા અને હિંદુઓના મંદિરો યાત્રાણું આકર્ષે આનંદ હંમેશા સ્થળના મણિપુરમાં.

મણિકરણની દંતકથાઓ ત્યારની છે. જ્યારે ભગવાન ‘શંકર’ તેમની પણ ‘પાર્વતી’ સાથે ૧૧૦ વર્ષ સુધી અહીને વસેલા. તેઓના વસવાટ દરમાન રમૂજના સમેત પાર્વતીમાતાએ તેમના કાનની બુર્ઝીનો એક ‘મણી’ ગુમાવી દીધો અને ભગવાન શંકરને તે મણી શોધી આપવા માટે કહ્યું. કહેવામા આવે છે કે પાર્વતીજીનો એ મણી શેખનાગ પાસે જઈ પહોંચ્યો હતો, કે જે શેખનાગની પૂછ પર આપણી પૃથ્વી ઉભી છે. તેમ માનવામાં આવે છે. શિવજીના પ્રયાસ બાદ જ્યારે તેઓ મણી ન મેળવી શક્યા. ત્યારે તેમણે તાંડવ રચ્યું અને પોતાની નીજી આંખ ખોલીને પ્રક્રોપ સર્જનો. શિવજીના આ પણ શેખનાગના ફંણમાંથી મણી બાદાર કાઢતા સમેત ગરમ પાણીના જરણા પણ બાદાર આવ્યા અને એ કાઢતા સાંભળવામાં તો એટલું પણ આવે છે કે તે ધર્તીમાંથી ૧૮૦૫ના ભુંકું સુધી

લોકોએ મણી બાદાર આવતા નજરે જોયા છે.

બીજી તરફ શીખ સમુદ્રાયના લોકો તેઓના ‘ગુરુ નાનક દેવજી’ ની ૧૨મી સહીની મણિકરણની મુલાકાતને ઉજવે છે. તેઓની કહાની પ્રમાણે પોતાની મુલાકાત દરમાન જાગ્રત્તા તેની પરિણામો આંખ હંગામાં વહેતી હોય ત્યારે લોકો માટે માનવું ઘણું જ કઠીને રીતે તેની સારવાર શક્તિ માટે જાણીતી છે. માનવામાં આવે છે કે ત્યાંના પથરોની ગરમીના દુખાવા જેવી નિમારીના જરણાઓમાં આજે હજારો લોકો માટે દરરોજ ‘લંગર’ બનાવવામાં આવે છે.

ગુરુદ્વારાની બહાર નીકળતા જ એક ટનલ પસાર થાય છે. જેને ‘ગરમ કોટી’ ના નામથી જાણવામાં આવે.

ગરમ કોટીના પથરો આજની તારીખમાં પણ એટલા ગરમ જોવા મળે છે કે આપણે વધુ સમય સુધી જુલ્લા પગ સાથે ઉભા ન રહી શકીએ. આ ટનલ ધણી જ રહસ્યમય રીતે તેની સારવાર શક્તિ માટે જાણીતી છે. માનવામાં આવે છે કે ત્યાંના પથરોની ગરમીના દુખાવા જેવી નિમારીના જરણાઓનું ઉકળતું ધૂમાડા છોડતું પાણી લોકોને મંત્રમુગ્ધ કરે છે. પ્રવાસીઓ માટે લાકડાના ફંડા પણ મુક્લેલા નજરે પડે છે. કારણકે તે ગરમ પાણી અને પથરો વથ્યે પસાર થવું અશક્ય છે.

રહસ્યો અને દંતકથાઓથી ભરપૂર મણિકરણનો ધરાવે છ

રૂમી સદી તરફ પ્રયાણ કરી રહેલ આધુનિક માનવની માનસિકતાને સૌથી વધુ સારી રીતે વ્યાખ્યાયિત કરી શકતા શબ્દોમાંનો એક શબ્દ છે- જડપ. સુપર સોનિક, ઇન્સ્ટન્ટ, ઓન ધ્યોટ જેવા શબ્દ માટે વચ્ચે માણસ દિવસે ને દિવસે વધુ જડપથી - વધુ વિકાસ તરફ યંત્રોના માધ્યમથી સુપર ફોટોની સ્પીડથી ગતિ કરી રહ્યો છે. આ ગતિમાં તેણે જે જાહેરી ચિરાગ નો સાથ મળી રહ્યો છે તેનું નામ છે. ઈન્ટરનેટ ટેકનોલોજી ઈન્ટરનેટ થકી ‘કર લો દુનિયા મુહૂર્તે’ ટેગલાઈન ને સાર્થક કરવા ભાગી સતત અને સતત આગળ વધી રહ્યો છે. આ વણથંભી ગતિ 1G થી લઈને 4G સુધી વિસ્તરી છે. અને હવે પછી શુ? —તેવો પ્રશ્ન સૌંદર્યના મનમાં રમી રહ્યો છે. માણસ એક દિવસ આ ગતિ, ટેકનોલોજી, યોગિકતાથી પણ કંટાળશે, પણ અને હજુ વાર છે, કારણકે 4G એ ટેકનોલોજીની મોટી છલાંગ ખરી, પણ ચરમસીમા નથી.

2G, 3G, 4G ની માયાજી:

2G, 3G, 4G સંઝામાં G નો મતલબ જનરેશન એવો થાય છે. 1G એટલે કે પ્રથમ પેટીના 2.4 kbps સ્પીડ ધરાવતા સેલ્ફોન તો આજે બાબા આદમ કરતાથે વધુ જુના લાગવા મંગ્યા છે. તે જડપે આપણે ટેકનોલોજીમાં પ્રગતિ કરી રહ્યા છીએ. જ્યાં 2Gની સ્પીડ 64 kbps હતી તે 3G માં વધીને 2000 kbps થઈ અને 4G માં એ જ સ્પીડ વધીને થઈ ગઈ છે 1,00,000 kbps ! જ્યાં 10 મિનિટનો વિદ્યો ડાઉનલોડ કરવામાં 2G ટેકનોલોજીમાં 10 મિનિટ અને 40 સેકન્ડ લાગતી હતી ત્યાં 4G આ કામ માત્ર પડ સેકન્ડમાં પૂરુ કરી નાખે છે.

દુનિયાના અગ્રાગ્ય દેશોમાં 2G ટેકનોલોજી આવ્યા બાદ ભારતને

માણસ આટલો બધો આગામી નીકળી ગયા બાદ પોતાને એકલો પડી પછી એકલતા મહેસૂસ કરી દુઃખ અનુભવે તે ટેકનોલોજી અને જડપની મોટી કરુણતા છે.

તેનો લાભ 24 વર્ષ પછી મળ્યો. 3G એકાદ દાયકાના વિલંબ બાદ આવ્યુ. 4G વૈશ્વિક લોંઘના પાંચ વર્ષ પછી મળ્યુ અને હવે 5G આપણને લગભગ દુનિયાની સાથો સાથ મળશે એવું હાલમાં જ પ્રથમ IT પરિષદને ટિલ્લીમાં સંબોધતા આપણા IT મંત્રી રવિશંકર પ્રસાદે જણાવ્યુ.

વર્ચ્યુઅલ ઓગમેન્ટેડ અને મિક્રો રિયાલિટી :
વર્ચ્યુઅલ રિયાલિટી એટલે એવો ટેકનોલોજી જે આપણે ધરમાં હોઈએ તોય કિકેટના ભરચક સ્ટેઇયમમાં હોઈએ એવો આભાસ કરાવે. આ ટેકનોલોજી આપણી આસપાસનું વાતાવરણ ભુલાવી ને તદ્દૂન નવી સ્થિતિમાં પહોંચી ગયાનો અનુભવ કરાવે છે. અન્યારે ગેમિંગમાં આ ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ થાય છે.
જ્યારે ઓગમેન્ટેડ રિયાલિટીમાં આપણી

આસપાસની વાસ્તવિકતા સાથે આપણો સંપર્ક જળવાઈ રહે છે. અને તેમાં રિજિટલ ઈન્ફોર્મેશન ઉમેરાય છે. ગૂગલ જ્લાસ તેનું ઉદાહરણ છે.

મિક્રો રિયાલિટીમાં ટેકનોલોજી આ બંને પાસાની વધુ સેગમેણ કરે છે ! માઈકોસોફ્ટ હોલોલેન્સ તેનું ઉદાહરણ છે.

5G સાથેનું ઓગમેન્ટેડ રિયાલિટીનું વિશ્વ:

ઓગમેન્ટેડ એટલે કોઈપણ બાબતમાં કશુકે નવું ઉમેરાનું. આપણી આસપાસના વાસ્તવિક જગતમાં જે ખૂટી બાબતો અલગ-અલગ સ્વરૂપે ઉમેરે તેને ઓગમેન્ટેડ રિયાલિટી ટેકનોલોજી કહે છે. ઓગમેન્ટેડ રિયાલિટી આપણા વાસ્તવિક જગતના વાતાવરણમાં 5G અને મોબાઇલ ફોન દ્વારા પેદા થતો ઓડિયો, વિડિયો, ગ્રાફિક્સ કે GPS દ્વારા ઉમેરીને એક નવો જ અનુભવ સર્જવાની કરામત છે.

કલ્પના કરો કે કોઈ બહુમાળી ઈમારતમાં આગ લાગી હોય અને તેમાં ફસાયેલ વ્યક્તિઓને બચાવવા માટે અનિશામક દળના જવાનો કામે લાગ્યા હોય તેમને ઈમારતમાં ક્યા મારે ક્યા રૂમમા કોઈ વ્યક્તિ ફસાયેલી છે તેનું એકેજેટ લોકેશન જાણવા મળી જાય તો ? એ વ્યક્તિ સુધી પહોંચવાના રસ્તે ક્યા ભાગમાં આગની કેટલી તીવ્રતા છે એની પણ જાણકારી ઘડીના છઢા ભાગમાં મળી જાય તો ?

કોઈ માર્ગ અક્ષમાતમાં ઈજાગ્રસ્તોને બચાવવા માટે 108 ઈમરજન્સી સેવાની એમ્બ્યુલન્સ અને ડોક્ટરની ટીમ આવી ગઈ હોય અને તેઓ એમ્બ્યુલન્સના કાચ પર કિલક કરી તેને મોબાઇલ સ્કિનમાં ફેરવી નાખે અને ઈજાગ્રસ્ત વ્યક્તિની કલાઈડમાં સ્ટોર થેલી મેડિકલ હિસ્ટ્રી જેમ કે તેનું બ્લડગ્રૂપ, અલર્જ, ડાયાબિટીસ, કઈ દવાનું રીસેક્શન આવે છે, અગાઉની કોઈ ગંભીર બિમારી વગેરે બધી જ માહિતી મેળવી લે તો તેની જડપી અને યોગ્ય સારવારથી બચી જવાની શક્યતા કેટલી બધી વધી જાય.

નેકસ્ટ ઈજ વોટ:

પણ છેવટે આ બધી યાંત્રિકતા અને જડપી દુનિયાથી માણસ કંઠાળવાનો છે. એ પણ નક્કી, કારણકે માણસ એ યંત્ર નથી. જડપની મજા સાથે સાથ મર્યાદાઓ પણ છે જ. માણસ આટલો બધો આગળ નીકળી ગયા બાદ પોતાને એકલો પરી પછી એકલતા મહેસૂસ કરી દુઃખ અનુભવે તે ટેકનોલોજી અને જડપની મોટી કરુણતા છે.

જડપના સાચા ઉપયોગની જગ્યાએ તેનો ઉપયોગો અક્ષમાત સર્જતા હોય છે. અંતમા આ ટેકનોલોજીથી માણસ માણસાઈની પાછળ જે દોટ દોડી રહ્યો છે તે ખતરનાક છે. પણ ટહુકો, પહેલા વરસાદમાં પલળવાનો આનંદ સંયુક્ત કુટુંબમાં સાથે બેસવાની ક્ષણો, વાતાવરણ આપી શકતી નથી. અને એમ રોબિન શર્માનું પુસ્તક – The monk who sold his ferrari કાયમ માટે સાચું ઠરતુ રહે છે. લોકો શાંતિની શોધમાં પ્રકૃતિ, વેદ અને સંસ્કૃતિ તરફ પાછાં વળતા રહે છે.

કનાલા ધર્મોદ્ધ અરજયાભાઈ સાવર્કુલા

“આત્મવિક્ષાસ”

વધુ પડતો આત્મવિક્ષાસ આવા જ પ્રકારનાં ઉછેરમાંથી સહ્યાય છે. જ્યારે બાળકને સત્ય જોવા જ ના હો ત્યારે એને જ્ઞાનીના કેટલાક અનુભવો થતા નથી. એને પોતાની ભૂલ સમજાતી નથી. એને સુધરવાનો મોકો પણ મળતો નથી. સમય સાથે તેને પણ ખોટો દંબ અને વખાણની ટેવ પડી જાય છે. આ બાળકને મોકા થઈને ખોટીખોટી વાતો કરીને પોતાનું મહત્વ વધારવાની ટેવ પડી જાય છે. એવી વ્યક્તિઓ દરેક વાતમાં પોતાની પાસે

સાધી શકતી નથી પોતે બીજાથી અલગ અને વધુ હોશિયાર છે. પોતાને બધુ જ આવડે છે. એમ માનતી આવી વ્યક્તિઓ વારંવાર પદ્ધતાએ ખાય છે. અને નકારાત્મક બનવા લાગે છે. અને એક જગ્યાએ ફિઝ થઈ જાય છે. આવી વ્યક્તિઓ મિત્રો બનાવી શકતી નથી. સંબંધ બાંધે તો પણ બધુ જ આસાનીથી સંબંધો ગુમાવી બેસતી હોય છે.

વધુ પડતો આત્મવિક્ષાસ ધરાવતી વ્યક્તિઓ ની બીજી નભગાઈ એ છે કે તેમનાથી હાર અથવા નિષ્ફળતા સહન થતી નથી. સુપરિયારીટી કોમ્પ્યુલેક્સ ની એક મજાની વાત એ છે કે ઘડાયાર આ વધ

બાળ મિત્રો, આપણે સૌ જ્ઞાનીએ ધીએ કે અત્યારે માનવ વસ્તી કૂદકે ને ભૂસુક વધી રહી છે. આપણને રહેવા માટે જગ્યા જ ક્યાં છે? આપણે ગમડા ભાંગી, ખેતરો વેચી શહેરોની સરહદ વધારતા જ જીઈએ ધીએ. આપણી જરૂરીયાતો પુરી કરવા માટે આપણે જંગલો પણ કાપી નાખીએ ધીએ એમાં બિચારા નિર્દોષ પણ પંખીઓનો ભોગ લેવાઈ જાય છે.

એક વખત શહેરના સ્થાપતિઓએ (ધર-મકાન બાંધનારા બિલડરો) મકાન બાંધવા માટે જમીન મેળવવા અને માલા સામાન માટે લાકડા મેળવવા શહેર નજીકનું એક નાનું જંગલ પસંદ કર્યું. જંગલમાંથી વૃક્ષો કાપી નાખે તો ખૂલ્લવી જગ્યા મળી જાય જ્યા મકાનો બાંધી શકાય. વૃક્ષોના લાકડા પણ મળી જાય એ લોકો એમની માંથી ગાડીઓ લઈ જંગલમાં ગયા.

બધા ભેગા મળીને જંગલ કાપવાની યોજના નક્કી કરતા હતા. ત્યા નજીકના વૃક્ષ પર દોડા- દોડી કરતી બિસકોલીઓએ એમની વાતો સાંભળી. જંગલ કાપવાનું છે એ જાણતા જ બિસકોલી તો ખુલ્લ ઉંઠી. “અરે બાપ રે, જંગલ કપાઈ જશે તો આપણે સૌ જશુ કરાં?”

બિસકોલીઓએ રોકકડ કરી મુકી અને બધા પણ પંખીઓને ભેગા કરી દીધા. બિસકોલીઓએ જ સાંભળ્યુ હતું એ સૌને કીધું. માણસો જંગલ કાપવા આવે ત્યારે સૌ પણ-પંખીઓને જાણ કરી દેવાનું નક્કી કર્યું. દિવસે અમુક પણ-પંખીઓ પહેરો ભરે અને રાત નિશાચરો પહેરો ભરે.

દિવસની ચોકી કરવાનું કામ ઘોડાઓ, વેટાઓ,

પણ – પંખીઓની એકતા મે જંગલ બચાવ્ય!

નાશ પામશે માટે આપણે સૌએ ભેગા થઈને આ દૃષ્ટિ માણસોને રોકવા જ પડશે.”

શક્તિશાળી માણસ પણે બાપડા-બિચારા પણ – પંખીઓનું શુ ગજુ? પરંતુ આ તો જીવન મરણનો સવાલ એટલે સૌએ એક થઈને માણસોનો મુકાબલો કરવા યોજના ધરી કાઢી.

રાત દિવસ જંગલની ચોકી કરીને, માણસો જંગલ કાપવા આવે ત્યારે સૌ પણ-પંખીઓને જાણ કરી દેવાનું નક્કી કર્યું. દિવસે અમુક પણ-પંખીઓ પહેરો ભરે અને રાત નિશાચરો પહેરો ભરે.

દિવસની ચોકી કરવાનું કામ ઘોડાઓ, વેટાઓ, વાંદરાઓ અને સસલાઓએ ઉપાડી લીધું. ઘોડાની આંખો તમામ માણિઓની આંખો કરતા મોટી હોય છે. વળી ઘોડાની આંખો એના માથાની બે બાજુઓએ હોય છે એટલે ઘોડો એક સાથે ઉદ્દો ગોળ ફેરવાને જોઈ શકે છે. એટલે કે બધી દિશાએ એક સાથે જોઈ શકે છે. સસલા પણ મોહું ફેરવા વગર એમની પાઇણ શુ છે તે જોઈ શકે છે. વેટા ભલે નીચુ મોહું કરી ચાલ્યા

જતા હોય પણ તેઓ લગભગ 300 ડીગ્રીએ જોઈ શકે છે. આથી ઘેટાઓ મોહું ફેરવા વગર જ એમની પાઇણ શુ છે તે જોઈ શકે છે. મ્રાણીઓએ ઘેટા, સસલા અને ઘેટાની આ શક્તિઓનો ફાયદો ઉદાહરણ નક્કી કર્યું.

જંગલની એક દિશાએ ઘેટાઓ ઉભા રહી ગયા. બીજી દિશાએ ઘેટા ઉભા રહી ગયા. બીજી બે દિશાઓએ વૃક્ષો પર મોટા વાંદરા ચરી ગયા. વાંદરાઓની પીઠ પર નાના સસલા બેસી ગયા. ઉંચા વૃક્ષો પરથી તેઓ ચારે બાજુ શું થઈ રહ્યું છે તે જોઈ શકતા હતા. આમ જંગલની ચારે બાજુઓ સજજાં ચોકી પહેરો થવા લાગ્યો. માણસો આવતા દેખાય એટલે વાંદરા, સસલા, વેટા અને ઘોડા બધા જ પણ પંખીઓને સાજા કરી દેતા.

પછી સમયી, બાજ, કાગડા અને બીજા પંખીઓ એમના તીક્ષ્ણ નહોર વડે માણસોને મારવા લાગતા. વાંદરાઓ અને જંગલી કૂતરાઓ એ દૃષ્ટિ લોકોને બચકા ભરવા લાગતા. મોટા શિંગડાવાળા પણું જોર જોરથી દોરીને લોકોને અડફેટે લેતા. જંગલ કાપવા આવતા દૃષ્ટિ લોકોમાં તો હાલાકાર વ્યાપી ગયો. દૃષ્ટો તોબા

પોકારી ગયા. એમણે નક્કી કર્યું કે હવે દિવસે નહીં પણ રાતે જંગલ કાપીશું. આ જાનવરો અંધારામાં આપણને જોઈ નહીં શકે.

પરંતુ એમને ક્યાં ખબર હતી કે રાતે પણ જંગલના નિશાચરો ચોકી પહેરો કરવાના છે? ધૂવડ તો રાતના રાજ કહેવાય. ધૂવડ અંધારામાં જોઈ શકે અને વળી પાછા માથું ઉદ્દો ડીગ્રીએ ગોળ ફેરવીને પાઇણ પણ જોઈ શકે. ચામાચિદ્યા પણ રાતે અંધારામાં જોઈ શકે. ચામાચિદ્યાનો કોઈપણ વસ્તુ કેટલા અંતે છે તે પણ પારની શકે છે. તેઓ અવાજ કરે અને પછી રાહ જુદે. અવાજના તરંગો આગળની વસ્તુઓ પર અથડાઈને કેટલી ઝડપમાં પાછા આવે છે તેના પરથી તેઓ નક્કી કરી શકે છે કે કોઈપણ વસ્તુ અને મેનાથી કેટલી દૂર છે. ધૂવડ અને ચામાચિદ્યાની આવી શક્તિઓનો ઉપયોગ કરીને પણ પંખીઓએ રાતનો ચોકી પહેરો પણ એકદમ મજબૂત બનાવી રીધો.

દુષ્ટ માણસો રાતે જંગલ કાપવા આવ્યા. ત્યારે ધૂવડ અને ચામાચિદ્યા એમને જોઈ ગયા. તેઓ ડરાના અવાજો કરવા લાગ્યા. કેટલાક ચામાચિદ્યાનોને નાના પણ અતિ નિક્ષે દાંત હોય છે. તેનાથી તેઓ માણસના શરીરની ચામી પણ ઉત્તરરી નાખે. આવા ચામાચિદ્યાઓએ દુષ્ટો પર હુમલાઓ કરીને એમના ગળા પર જ બચકા ભરી લીધા. વાંદરાઓએ સુકા જાડ હલાવવા માંડ્યા. રાતના આધા અજવાળામાં ડેલતા વૃક્ષોના પડછાયાથી બિલામણા આકારો બનતા હતા. પણ પંખીઓ ચિત્ર-વિચિત્ર અવાજો કરવા લાગ્યા.

પોપટ તો માણસની જેમજ બોલી શકે! એટલે પોપટોએ માણસ જેવો ધેરો અવાજ કાઢી બોલવા માંડ્યા. “દુષ્ટો ભાગો અહીંથી નહીંતર પિશાચ આવીને તમારી ગરદન કચડીને તમારું લોલી ચૂસી લેશો.” ડુષ્ટીકરતમાં તો પિશાચ નહીં પણ ચામાચિદ્યાઓ જ એમને ગળે કરતા હતા!

દુષ્ટ માણસો “ભૂત - ભૂત” કરતા ભાગી ગયા.

આમ માણસ જાતની ભૂત-પ્રેતની ખોટી માન્યતાઓનો પણ-પંખીઓએ પુરેપુરો ફાયદો ઉઠાવ્યો! ભૂત-પ્રેત, પિશાચ આબુધુતો માણસના મનની ઉપજ છે. માણસના ડરપોક મનમાં આવા-આવા વિચારો આવે અને પછી રાતમાં હાલતા આકારો જોઈને, અવાજો સાંભળીને ડરવા લાગે. ચામાચિદ્યા કરે તો માને કે પિશાચ બચકા ભરે છે!

આ રીતે પણ-પંખીઓએ એકતાથી અને એમની પાસેની કુદરતી શક્તિઓનો ઉપયોગ કરીને એમનું જંગલ બચાવી લીધું! ફરી પાછુ “જંગલમાં મંગલ” થઈ ગયું!

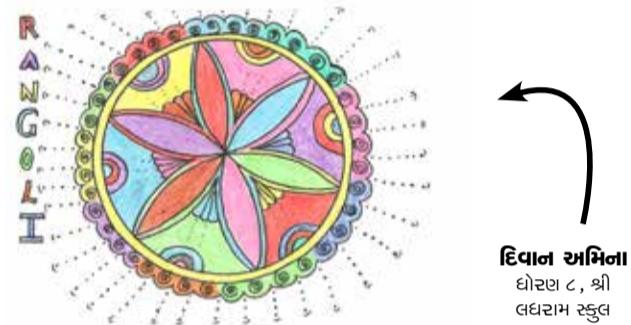
દોસ્તો, આપણે પણ હંમેશા એકતા રાખીને અને આપણને મળેલ અસંઘ શક્તિઓનો ઉપયોગ કરીને રહેવું જોઈએ. તો જ આપણે આપણી પૃથ્વીને સ્વર્ગ સમી સુંદર બનાવી શકીશું. અને આપણા જીવન ઉજાળી શકીશું.

તુપાર કે. અંજારીયા

ધેદિક ગણિત

કોઇપણ સંખ્યાને એવું બાગવી હોય તો આપણે ગણિતરી કર્યા વગાર ભાગફળ તથા શેષ મેળવી શકીએ તો ચાલો ઉદાહરણ દ્વારા

ચિત્રકલા

મોસંબી સંતરા ડેલ્ટી જ્યુસ

કેવી રીતે બનાવવું પેપર ગલુડિયુ

તમારે શું કરવાની જરૂર પડશે

- ૨ ટોઇલેટ ટ્યુબ
- પેઇન્ટ ભ્રશ પેઇન્ટ કલર
- પંચિગ
- દળલી પ્લાસ્ટિક સ્ટ્રે
- દોરી
- ૨ પોપટીકલ લાકડીઓ
- ઓફિસ કોટ સ્ટીકરો
- ૨ ગુગલી આંખો
- ગુંડર
- કાતર

કેવી રીતે બનાવશો

- ટોઇલેટ પેપર ટ્યુબને કલર કરો. એકને અડધી કાપી લો. એક અડધો ભાગ માથું બનાવવા અને બીજો અડધો ભાગ કાન બનાવવા માટે કાન માટે – ૪ ના આકાર માટે કાપો. અને માથાના એક સાઇડના ભાગ પર ગુંડરથી ચોટાડો. કાર્ડબેને જ્યા કાન ચોટાડ્યો ત્યાં દબાવો. કાન વળગી રહે તે માટે માથા પર એક ઇન્જેટ બનાવો.
- કોસ રચના બનાવવા માટે બે પોપટીકલ લાકડીઓ ગુંડરથી ચોટાડો.
- પગ બનાવવા માટે શરીરના નીચેના ભાગમાં પંચિગથી ચાર કાણ પાડો. પગના કાણમાંથી બે છ ઈચ્છાની દોરી પસાર કરો. બેની સ્ટ્રોના ટુકડાઓ નાખો. દરેકને અંતે ગાંઢ મારો અને વધારાના ભાગને કાપી લો.
- ટ્યુબની બીજી બાજુ, શરીરની અંતમા પંચિગ કરો. લગભગ ૨૪ ઈચ્છા જેટલી દોરી આખા શરીર અને માથામાંથી પસાર કરો. પોપટીકલ સ્ટીકરને કોસ કરવા માટે બાંધી લો.
- પૂછાડી બનાવવા માટે એક બેની સ્ટ્રો કાપી ગુંડર થી ચોટાડો અને ઓફિસ કોટ સ્ટીકર અને ગુગલી આંખો પણ ચોટાડો.

યોગ-૫

કહે છે કે
મત્સ્યેન્દ્રાસનની રચના
ગોરખનાથના ગુરુ
સ્વામી મત્સ્યેન્દ્રનાથે
કરી હતી. આ આસનમાં
ધ્યાનમણ રહેવું પડે
છે. મત્સ્યેન્દ્રાસનની
અડધી કિયાને લઈને
જ અર્ધમત્સ્યેન્દ્રાસન
પ્રખ્યાત થયું. તેમાં એક
સાવયેતી રાખવી કે,
કરોડરજ્જુમાં કોઈ
તકલીફ હોય અને
પેટમાં કોઈ ગંભીર
બિમારી હોય તો
આ આસન ન
કરવું.

વિધિ:-

- બેસીને બંને પગ લાંબા કરવામાં આવે છે. ત્યારબાદ ડાબા પગના ધૂંટણથી વાળીને એડીને મળમાર્ગ નીચે જમાવો. હવે જમણા પગના ધૂંટણને વાળીને ઉભો કરી દો અને ડાબા પગની જાંધ ઉપરથી લઈને જાંધની પાછળ જમીન પર મૂકી દો. હવે ડાબા હાથને જમણા પગના ધૂંટણથી પાર કરીને અર્થાત ધૂંટણને બગલમાંં દબાવતા ડાબા હાથથી જમણા પગનો અંગૂઠો પકડો. હવે જમણી પીઠ પાછળથી ફેરવીને ડાબા પગની જાંધનો નીચેનો ભાગ પકડો. માથું જમણી બાજુ એટલું ફેરવો કે થોડો વધુ ડાબો ખખો એક સીધી રેખામાં આવી જાય. નીચેની બાજુ વળો નહીં. છાતી એકદમ ફૂલેલી રાખો.
- આ એક બાજુનું આસન થયું. આ પ્રકારે પહેલા જમણો પગ વાળીને, એડી મળદ્વારની નીચે દબાવીને બીજી બાજુનું આસન પણ કરો. શરૂઆતમાં પાંચ સેક્ટ માટે આ આસન પૂરતું છે. પછી અભ્યાસ વધારીને એક મિનિટ સુધી આસન કરી શકો છો.

મત્સ્યેન્દ્રાસન

લાભ:

અર્ધમત્સ્યેન્દ્રાસનથી મેરુંડ સ્વસ્થ રહેવાથી સ્ફૂર્તિ બેની રહે છે. કરોડરજ્જુની સાચે તેમાંથી નીકળાનારી નાડીઓને પણ સારી કસરત મળી જાય છે. પીઠ, પેટ, પગ, ગરદન, હાથ, કમર, નાભિથી નીચેના ભાગ અને છાતીની નાડીઓને સારો ખેંચાવ મળવાથી તેના પર સારો પ્રભાવ પડે છે. જેને ફષ્ટ્યુર્પે બંધકોષો ખૂલી જાય છે. જદ્રાંજે તીવ્ર થાય છે. વિવૃત-યકૃત, પીઠાં અને નિષ્ઠિય વૃક્કને માટે આ આસન લાભદાયી છે. કમર, પીઠ અને સંખિસ્થાનોનો દુઃખાવો જલ્દી દૂર થઈ જાય છે.

ડોકટર સાહેબ

જો જો
પાછા
હસતા
નહીં

ડોકટર સાહેબ

લેડી ડોકટર (મહેનાને) તમે રોજ સવારે ઉભા રહીને સ્ત્રીઓને કેમ તાકતા રહો છો.
સ્રેષ્ઠ (ડોકટરને) ડોકટર સાહેબ, તમે જ તો બોડ પર લખી રાખ્યુ છે કે સ્ત્રીઓને જોવાનો સમય સવારે થયો ૧૧. લગાવીને વાત કરજો. એક દિવસ શેષ ઘરમાં બેઠા હતા. તેટલામાં નોકર દોડતો-દોડતો આવીને બોલ્યો - શેરજી કૂતરાજીએ મર્યાદાજીને પદકી લીધી છે.

શેષ અને નોકર

એકવાર એક શેષ એક ગામડિયાને નોકર તરીકે ઘરમાં રાખી લીધો અને તેને થોડા મેનર શીખવાટા કહું કે તું કોઈની પણ સાથે વાત કરે તો તેમના નામ આગાળો જુ લગાવીને વાત કરજો. એક દિવસ શેષ ઘરમાં બેઠા હતા. તેટલામાં નોકર દોડતો-દોડતો આવીને બોલ્યો - શેરજી કૂતરાજીએ મર્યાદાજીને પદકી લીધી છે.

રસોઇઓ ભુલક્કડ

ગ્રાહક (વેદટરને) આ શાકમાં કેટલું મીહું નાખી દીધું છે, તમે લોકો ચાખીને પણ જુઓ છો કે નહીં ? વેદટર - સોરી સર, વાત એમ છે કે અમારો રસોઇઓ ભુલક્કડ છે. તે દ્વારા નથી રાખતો કે શાક કેટલા દિવસનું વાસી છે.
સંતા: આજે જમવાનું ન બનાવતી આજે બહાર જમવા જાશું
પણી: કેમ રોજ મારા હાથનું ખાઈ-ખાઈને કંટાળી ગયા છો ?
સંતા: નહીં.. આજે મારો વાસણ દસવાનો મૂક નથી.
ધનામ: તેને ઇનામ કેવી રીતે મળયું ?
પુણી: વાદ-વિવાદાં એક કલાક બોલવા માટે
પિતા: સરસ, પણ વિષય કયો હતો ?
પુણી: અંગુંદું બોલવાથી થતા ફાયદા

વિશ્વના વિજ્ઞાની રેલવેના પિતામહ જ્યોર્જ સ્ટીફન્સન

માતા પિતા નિરક્ષર હતા. તેના પિતા સ્થાનિક ફેક્ટરીમાં ફાયરમેનનું કામ કરતા હતા. ગરીબ પરિવારમાં જન્મેલ સ્ટીફન્સનને ભણવા માટે પૈસા નહોતા. ૧૭ વર્ષની ઉમરે સ્ટીફન્સનને એન્જિનમેન તરીકે નોકરી સ્વીકારી. સ્ટીફન્સનને ભણવું ગમતુ. પોતાના પગારમાથી પૈસા ચૂકવી તે રાત્રીશાળામાં દાખલ થયો. ૧૮ વર્ષની ઉમરે તેણે ભણવાનું ચાલુ કર્યું. ઘણિયાણ રીપેરીંગ જેવા કામ કરીને તે વધારાના પૈસા કમાઈ લેતો. એક જાણીતી ફેક્ટરીના પંપિંગ એન્જિનનું સફળ સમારકામ કર્યા પછી તેને બદતી મળી અને સ્ટીમ એન્જિન દ્વારા ચાલતા મશીનોની દેખરેખ રાખવા નિમણું મળી.

સ્ટીફન્સન ખાંશમાં નોકરી કરવા દરમિયાન ડેવીના અભય દીવા જેવો સેફ્ટી લેમ્પ શોખેલો. પરંતુ અશિક્ષિત હોવાથી પોતાની શોખ યોગ્ય જગ્યાએ જાહેર કરી શક્યો નહીં. તે જમાનામાં રીચાર્ડ ટ્રેવિથિક નામના એન્જિનિયરે ચાર પૈડાવાળી સ્ટીમ વડે ચાલતી ગાડી બનાવી. જો કે તેને સફળતા મળી નહોતી. સ્ટીફન્સને પણ સ્ટીમ એન્જિન વડે ચાલતું વાહન બનાવ્યું. તેને લોકોમોટિવ નામ આપ્યું. સ્ટીફન્સનને બનાવેલું સ્ટીમ એન્જિન ૩૦ ટન કોલસ બરીને દિક્લોમીટરની જડે ચાલતું.

સ્ટીફન્સનને પોતાની શોખ ૧૮૧૫માં પેટનટ કરાવી અને લોખંડના પાટા પર ગાડી દોડતી કરી. સ્ટીફન્સન પ્રસિદ્ધ થયો. ઈ.સ. ૧૮૭૦માં તેણે બ્રિટનના લીવરપૂલ અને માંચેસ્ટર વચ્ચે યાત્રા પ્રવાસ માટે વિશ્વની પ્રથમ રેલ્વે લાઈન શરૂ કરી. તેના પાટા ૪ ફૂટ ૮.૫ ઇંચ પહોળા હતા. તેને સ્ટીફન્સન ગેજ કહેવાય છે. અંયેત ગરીબીમાં ઉછરીને વિશ્વને રેલવેની ભેટ આપનાર સ્ટીફન્સન વિજ્ઞાન ભણ્યો નહોતો પરંતુ આપસૂઝીથી યંત્રવિદ્યાનું જ્ઞાન મેળવી પરિશ્રમ તરીકે સિદ્ધિ મેળવી શક્યો હતો.

બ્રિટનમાં મોટા શહેરોમાં સ્ટીફન્સનની પ્રતિમાઓ તેમજ સ્મૃતિ સ્થાનો સ્થપાયા છે અને તેને રાજકીય સન્માન આપાયું છે. ઈ.સ. ૧૮૮૮ના ઓગષ્ટ ની ૧૨ તારીખે તેનું અવસાન થયું હતું.

સરળ અને સલામત યાત્રા પ્રવાસ માટે રેલ્વે ઉત્તમ માધ્યમ છે અને લોકપ્રિય પણ છે. આજે આધુનિક ટેકનોલોજીથી સજ્જ હાઇસ્પીડ ટ્રેનો ઉપલબ્ધ છે. આજે ઇલેક્ટ્રિક અને ડિઝલ વડે ચાલતા એન્જિનો વડે રેલ્વે ચાલે છે. પરંતુ પ્રારંભકાળમાં રેલ્વે સ્ટીમ એન્જિન વડે ચાલતી. સ્ટીમ એન્જિનની શોખ જૂની છે પરંતુ તેના વડે પાટા પર ગાડી દોડાવવાની શરૂઆત જ્યોર્જ સ્ટીફન્સનને કરેલી. રેલ્વે ઉદ્ઘોગનો તે પિતામહ ગણાય છે.

જ્યોર્જ સ્ટીફન્સનનો જન્મ ઈ.સ. ૧૭૮૧ના જુનની ૮ તારીખે ન્યૂકેસલ નજીક વિલામ ગામે થયો હતો. તેના

જાનવરો વિષે નવુ કંઈક જાણવા જેવું

- બિલાડી એક દિવસમાં લગભગ ૧૮ કલાક સુધી સુધી શકે છે.
- રણમાં ઉંટ દ્વારા સુધી દોડી શકે છે.
- ગાયનું દૂધ પીને આપણે મોટા થઈએ છીએ, એટલે ગાયને મનુષ્યની માતા કહેવાય છે.
- ન્યુગ્રીલેન્ડમાં ઘણી સંખ્યામાં પદ્ધીઓ આંધળા હોય છે.
- શૂટરમૂર્ગ નામના પક્ષીના દંડાને ઉકાળવામાં જી કલાકનો સમય લાગે છે.
- હંમિંગબર્ડ એક એવું પ્રાણી છે જે ઉંઘુ ઉડી શકે છે.
- ‘સેલ ફિશ’ સૌથી જડપથી તરતી માછલીનું નામ છે, જે હાઇવે પર ચાલતી કાર કરતા પણ જડપથી તરે છે.
- ગાય ઉલટી નથી કરી શકતી.
- એક મરછરનું આચુષ્ય ૧૦૦ વર્ષ કરતા પણ વધારે હોઇ શકે છે.
- પેગુઇન એકમાત્ર એવું પક્ષી છે જે કાર્યાર્થે ઉડી નથી શકતુ. તે ચાલી શકે છે અને ઉંડા પાણીમાં તરે છે. તેમની ઉંમર લગભગ ૧૫ થી ૨૦ વર્ષ સુધી રહે છે.
- હિપોપોટેમશ દર્શિયાદ જીવ છે છતા તે શાકાહારી પ્રાણી છે. તેનું મુખ્ય ભોજન ઘાસ છે તે દિવસમાં લગભગ ૧૫૦ પાઉન્ડ ઘાસ ખાય છે.
- તોડલુ જે એક પ્રકારનું મરછર છે તેનું લોહી લાલ રંગનું હોય છે. જ્યારે મોટાભાગના મરછરોનું લોહી સફેદ હોય છે.
- મનુષ્ય સિવાય બીજા નંબરનું સૌથી બુદ્ધિમાન પ્રાણી Por poise છે.

જાણવા જેવું |

“ટૂંકી વાર્તા”

“સેવા કરવાનો વારો”

રાયબહાદુર લાલચંદજીની ગણના પંજાબના શ્રેષ્ઠ સમાજ સુધારકોમાં થતી હતી. સમાજને જ્યારે-જ્યારે જરૂર પડતી ત્યારે તેઓ દાન આપવામાં સદા અગ્રગાણ રહેતા.

એક વખત રાયબહાદુર લાલચંદજીએ કન્યાશિક્ષણનો પ્રોત્સાહન આપવા ખાસ કન્યા ગુરુકુળને માટી ધનરાશિ દાનમાં આપી. તેમની આ સવિશેષ ઉદારતા માટે આભાર માનવા કન્યા ગુરુકુળના મુખ્ય આચાર્ય અંગત રીતે મળવા તેમના ધરે ગયા.

રજના દિવસે સવારે આચાર્યજી જોડે બે-ત્રણ શિક્ષકોને લઈ લાલચંદજીના ધરે ગયા. ઘણીવાર સુધી દરવાજે ખખડાવવા છતા દરવાજે કોઈએ ખોલ્યો નહીં. જરાક દ્વારાથી જોયુ તો દરવાજે માત્ર અટકાવેલો હતો, આમ ખુલ્લો હતો. અને ત્યાં અંદરથી અવાજ આવ્યો કે અંદર ચાલ્યા આવો! આ સાંભળી આચાર્યજી અને શિક્ષકગાળ અંદર ગયા. અંદરનું દ્વશ્ય બોધ તેઓ બધા હતપ્રભ રહી ગયા.

અંદર કમરામાં એક ખાટલામાં એક વૃદ્ધ વ્યક્તિ સૂતી હતી અને અન્ય વૃદ્ધ વ્યક્તિ તેમના પગ દબાવતા-દબાવતા જ લાલચંદજીએ આચાર્યજી અને અન્યોનું રવાગત કર્યું. બધાએ વિચાર્ય સ્વચ્છ લાલચંદજીના પગ દબાવી રહ્યા છે તો તે મહાનુભવ કોણ છો ? જિજાસાવતું આચાર્યજીએ પૂછ્યું, ‘આપ જેના પગ દબાવી રહ્યા છો તે મહાનુભવ કોણ છે ? તેમનો પરિચય આપો.’

રાયબહાદુર લાલચંદજીનો જવાબ સાંભળી બધા નવાઈ પામ્યા. લાલચંદજીએ જવાબ આપતા કહ્યું તે મારો અતિ વિશ્વાસુ સેવક છે. છેલ્લા ચાલીસ વર્ષથી તેણે મારી દિન-રાત સેવા કરી છે. આજે તેની તબિયત સારી નથી. શરીરમાં ખૂબ જ દુખાવો થાય છે. તેથી હવે તેની સેવા કરવાનો વારો મારો છે, એ કરી રહ્યો છું.’

આ સાંભળી બધાના માથા શ્રદ્ધાથી જૂઢી ગયા.

રંગ પૂરણી

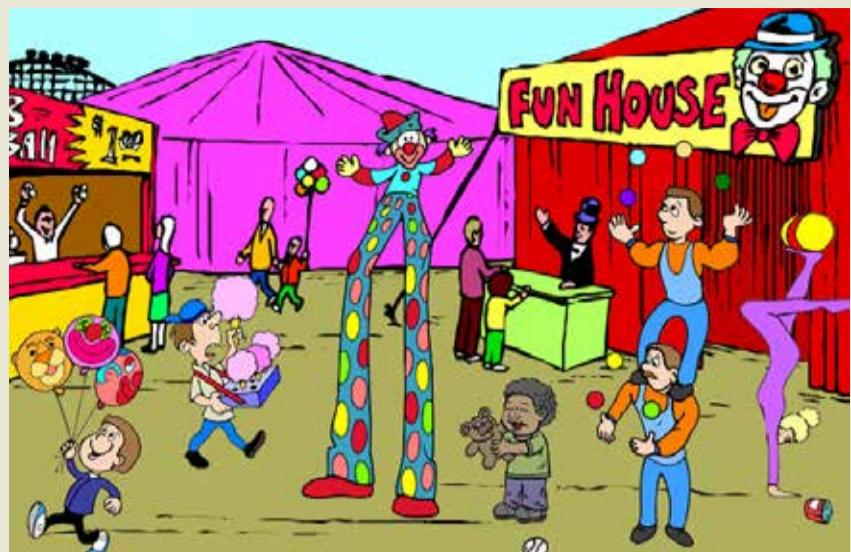
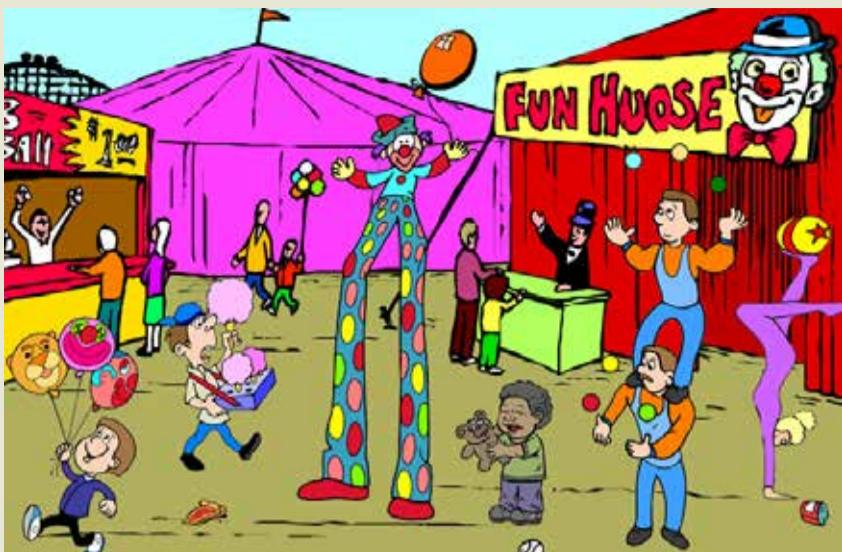
દોરણા ૧ થી ૪ સુધીના જ વિદ્યાર્થીઓએ ચિત્રમાં રંગ પૂરી અમને
૨૦-૧૨-૨૦૧૬ સુધીમાં નીચેના સરનામે મોકલી આપશો.

દી ઓપન પેજ, રથો માળ, વિશ્વ આર્કેડ, અખબારનગર પાસે,
નવાવાડ્જ, અમદાવાદ-૧૩

શ્રેષ્ઠ રંગ પૂરણીને બેટ

નામ:

આપેલા ચિત્રમાં ઉત્કૃષ્ટ છે તે શાંખો

યોગ્ય ગણતરી કરી સરવાળો કરો

$$\boxed{3} + \boxed{1} = \boxed{\text{?}}$$

$$\boxed{2} + \boxed{3} = \boxed{\text{?}}$$

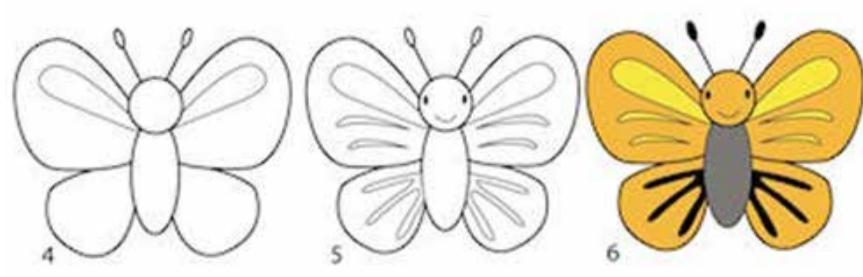
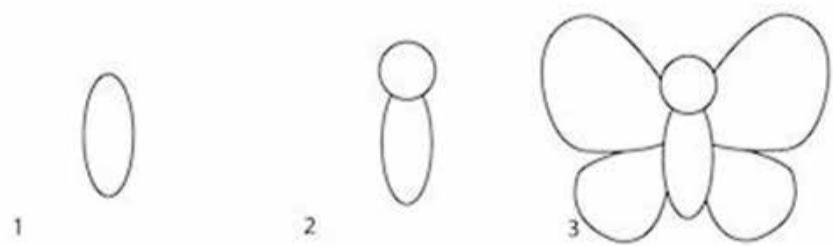
$$\boxed{5} + \boxed{5} = \boxed{\text{?}}$$

$$\boxed{2} + \boxed{7} = \boxed{\text{?}}$$

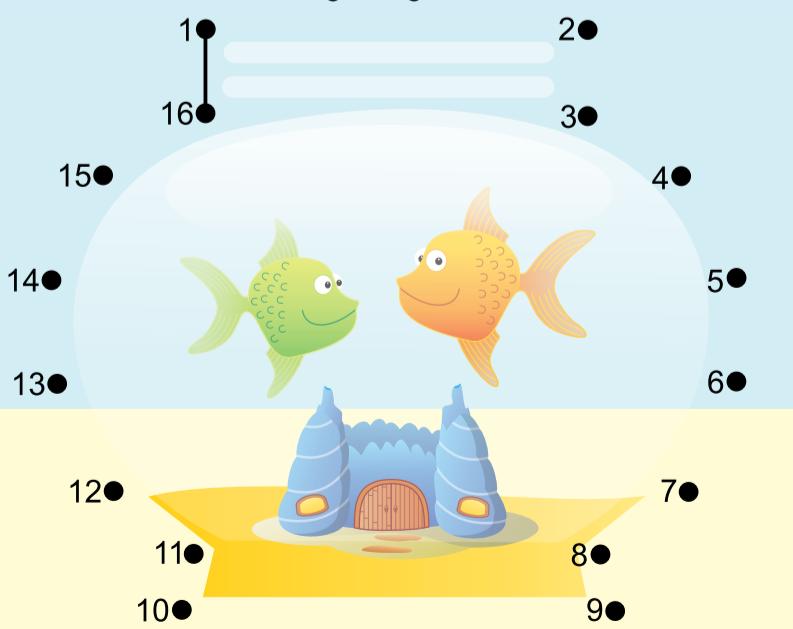
નવા વર્ષના ચિત્રોને સામે આપેલા સરખા ચિત્રો સાથે લાઈનથી જોડો

પતંગીયુ દોરતા શીખીએ

ટપકાં જોડી જુઓ કયું ચિત્ર બને છે?

યોગ્ય ગણતરી કરો

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

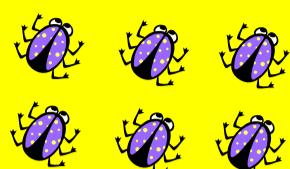

$$\underline{\quad} - \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\underline{\quad} - \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

ગણતરી કરી યોગ્ય સંખ્યા સાથે જોડો

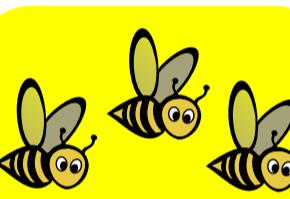
5

3

6

4

આપેલા કચુણી કરો

$$\underline{\quad} - \underline{\quad} = \boxed{\quad}$$

$$\underline{\quad} - \underline{\quad} = \boxed{\quad}$$

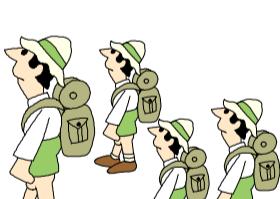
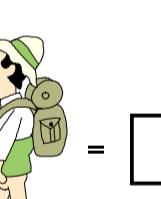

$$\underline{\quad} - \underline{\quad} = \boxed{\quad}$$

$$\underline{\quad} - \underline{\quad} = \boxed{\quad}$$

$$\underline{\quad} - \underline{\quad} = \boxed{\quad}$$

$$\underline{\quad} - \underline{\quad} = \boxed{\quad}$$

$$\underline{\quad} - \underline{\quad} = \boxed{\quad}$$

$$\underline{\quad} - \underline{\quad} = \boxed{\quad}$$

આપેલા કપડાને શરીરનાં
ક્રૂયા ભાગમાં પહેરાય તેની
સાથે જોડો.

આપેલા આઈસ્ક્રીમમાં જણાવ્યાં
મુજબ કલર કરો

સાતમાં ભાગમાં ગુલાબી કલર પૂરો

પદ્ધેલાં ભાગમાં લીલો કલર પૂરો

દસમાં ભાગમાં વાદળી કલર પૂરો

પાંચમાં ભાગમાં પીળો કલર પૂરો

નવમાં ભાગમાં લાલ કલર પૂરો

ત્રીજા ભાગમાં આછો વાદળી કલર પૂરો

ચોથા ભાગમાં ગો(રાખોડી) કલર પૂરો

આદ્ધમાં ભાગમાં મરુન કલર પૂરો

છૃંઘા ભાગમાં ઘાંઘો લીલો કલર પૂરો

જીજા ભાગમાં નારંગી કલર પૂરો

રસ્તો શોધો

કાળા નાણાં સામેની લડાઈ ભારતે જુતવી જ રહી

કાળું નાણું અને સમાજ ભાષાચાર અને કાળું નાણું એ આપણા ભારતીય સમાજ માટે મોટો શ્રાપ છે. એણે એટલી હદ સુધી આપણી વિચારધારાને જકડી લીધી છે કે એ આપણો સ્વભાવ બની ગયો છે. એના વગર આપણે આપણા જીવનની કલ્યાણ પણ નથી કરી શકતા. લાંચ લેવી અને આપવી એ સ્વીકાર્ય ધોરણ બની ગયું છે. કાળા નાણાંને પ્રદર્શાની કરવું એ ફેશન છે. આયકર વિભાગના દરેકાંથી સમાજમા મોટો વધે છે. જે નોકરીની જગ્યાએ વધારે કાળું નાણું ભેગું કરી શકત્ય એ જગ્યાઓની ખુલ્લેઓઅમ હરાજ થાય છે. ઈલેક્શનમાં થતો કાળા નાણાંનો ઉપયોગ અને પ્રોપરી ખરીદ વેચાણ વખતે થતી કાળા નાણાંની આપ કે ની વાત બધાને જ ખબર છે.

નકદ આપ-લે થી ધૂંપો કરી સરકારને કર નહીં આપવાની ધ્યાનિય રીત સ્વીકાર્ય બાબત છે. અંદાજે GDPના ૨૫ થી ૪૦% જેટલી સમાંતરી અર્થતંત્ર આપણા દેશમા ચાલે છે. આ ખરેખર આપણા સમાજ અને દેશને માટે કેન્સર જેવી ખૂલ્લાર બિમારી છે. એનું નિયકરણ કરવાની તાત્કાલિક જરૂર છે. અને જરૂર પડ્યે તો બહુજ ખરાબ અંગેની કાપીને ફેંકી દઈને પણ ઈલાજ કરવો જરૂરી છે.

આ લેખ હું આપણા યુવા વિદ્યાર્થી વાંચ્યોને ધ્યાનમા રાખીને લખી રહ્યો છુ. હું માનું છુ કે એમને આ બિમારી ની જાણકારી આપવી એ આપણી ફરજ છે. આપણે જે આજે એનો ઉકેલ નહીં લાવીએ તો આ વિદ્યાર્થીઓના ભવિષ્ય ઉપર પ્રશ્નચિનહું ઉભુ થઈ શકે છે. જેની પાસે કાળું નાણું નથી એવો પ્રામાણિક ભારતીયને માટે પણ આ લેખ છે. પણ આપણે સાચા દિલથી આપવી જીતને પૂછ્યું જોઈએ કે આપણે તો આ કાળા નાણાંને ઉભુ કરવામા કાળા બજારીઓને સાથ તો નથી આપ્યો ને?

હું એક વાયુસેનાના માજ યોદ્ધા તરીકે માનતો હતો કે ૨૦૧૧મા અસા હજારેના આંદોલન પછી કાળા નાણાં અને ભાષાચાર વિરુદ્ધ જગ્યાતું લોકોમા આવી ગઈ છે. પણ આ બાબતે હું ખોટો પુરવાર થયો. એ પછી બધાજ પોતાની જંગની પહેલાની જેમજ વર્તવા લાગ્યા. ટ્રાફીક નિયમનો ભંગ કરતા જો પોલીસ પડે તો પોલીસને લાંચ આપતા ના અટકાયો. ટેનમા રીજર્વેશન વગર જતા સીટ માટે ઉપરના પૈસા આપતા બંધ ન થયા. સરકારી નોકર પાસેથી કામ કરવાવા એને લાંચ આપતા બંધ ન થયા. આપણે આ લોકોને પ્રશ્નનો પણ ન પૂછ્યા. લાંચ લેનારને પ્રશ્ન પૂછ્યા અને ટકોરવા એ આપવી ફરજમા નથી આવતું. ખરેખર જોઈએ તો ૨૦૧૧ પછી તો મોટા-મોટા ક્રોઝોડો જેવાકે RG Coal-Gate, CWG જેવા લાખો કરોડોના ગોટાણા થયા. એ બધા બહાર આવ્યા. કાળું નાણું ડેવી રીતે પેદા થાય છે? આ પ્રશ્નનો જવાબ જાણવો એ જરૂરી છે. કેદીપણ કામાઈ કે બચત જે કાયદા વિરુદ્ધ છે તે કાળું નાણું છે. જેમકે લાંચ અને રૂઢતથી કરેલી કમાણી, કિમીનલ કામથી થયેલી કમાણીએ કાળું નાણું છે. આવક કે કમાણી જે સરકારને બતાવી નથી અને કાયદા પ્રમાણે એના ઉપર કરવેરો (આવક, સર્વિસ ટેક્સ, વેચાણ વેરો, કેપીટલ ગેઠેમ ટેક્સ વગેરે) નથી ભર્યો તો એનાથી કાળાણી કે બચત એ કાળું નાણું છે. આ કાળું નાણાંમાંથી સોનુ, ચાંદી, ઘરેણા, જમીન અને જયદાદ ખરીદવામાં આવે છે. અસુક લોકો આ કાળું નાણું પરદેશમા પણ લઈ જાય છે. બાચીનું નાણું નકદમાંજ રાખે છે. આ નકદ કાળું નાણું બેંકના અને બોટા લોકરમા, દિવાલમાં, છતમા અને જુદી - જુદી જગ્યાએ સંતાપવામા આવે છે.

અંતકવાદ અને કાળું નાણું અંતકવાદ અને બીજું નાણું માટે કાળું નાણું વપરાય છે. પાકિસ્તાન, નકસલવાદી અને બીજી અંતકખોરો બનાવટી નોટો ધાપી અનો એ સાચી નોટો સાથે બદલી કરે છે. એને પછી એનો ઉપયોગ દેશમા અંતકવાદ ફેલાવવા માટે કરે છે. ડ્રગ માફિયા આવું થન જે નકલી નોટોથી ઉભુ થયું હોય એનો બહુજ ઉપયોગ કરે છે. બધા મોટા અંતકવાદી હુમલામા

આવા ધનનો ઉપયોગ થયો હતો. એવું તપાસમા બહાર આવ્યું હતું.

કાળું નાણું ભારત માટે નુકસાનકારક છે. કાળું નાણું ભારતને કેવી રીતે નુકસાન કરે છે? અંતકવાદ, ડ્રગ્સની દાખાચોરી અને બીજા જુનાના કાર્યોદેશને નુકસાન ચોક્કસ કરે છે. પણ આ કાળું નાણું દેશના વિકાસની પ્રગતિ રોકે છે અને એ રીતે ગરીબ લોકોને એનાથી સૌથી વધુ નુકસાન થાય છે. કર વિરોધી માનસિકતા અને કર નહીં ભરવાથી સરકારની આવક ઘટી જાય છે. આને કરણે વિકાસ કાર્યો, ગરીબ સહાયક કાર્યો અને મોટા માળખીય કાર્યો માટેની નાણાંકિય મદદમા રુક્ષાવ આવે છે. બીજા શાષ્ટ્રોના કહીએ તો દેશની પ્રગતિને નુકસાન થાય છે. આ બધું જ સામાન્ય માણસને સૌથી વધુ અસર કરે છે. સરકારની ઓછી કમાણીને કારણે સરકારને કરવેરા વધારે નાખવા પડે છે. અને પ્રમાણિક માણસને વધુ કર આપવો પડે છે. જાયદાદ ખરીદવા માટે જે કાળું નાણું આપવું પડે છે જેને માટે પ્રમાણિક માણસને એનું સંક્રદંસાનું કાળા નાણાંને પરિવર્તન કરવું પડે છે. આનાથી વેચાણને કેપીટલ ગેઠેમ ટેક્સમા બચત થાય છે.

કાળા નાણાંની જમાખોરી

અંદાજે GDPના ૨૫ થી ૪૦% સમાંતર અર્થતંત્ર દેશમા ચાલી રહ્યું છે. કુલ નાણું જે ચલવામા છે એ કુલ ૧૪ લાખ કરોડ રૂપિયાનું છે. આમાંથી ૮૬% ચલવાની નોટો ૫૦૦ કે ૧૦૦૦ રૂપિયાની નોટનું છે. એટલે કે ૫૦૦ અને ૧૦૦૦ રૂપિયાની જે ચલવામા છે એ કુલ લગભગ ૧૨ લાખ કરોડ ડિમન્ટનું છે. આમાંથી RBI ના રિપોર્ટ પ્રમાણે લગભગ ૪૦% ચલવાની નોટને ઉપયોગ થતો નથી. એટલે કે એ બધી નોટોનો સંગ્રહ થયેલો છે. એનો અર્થ એ થાય છે કે કાળું નાણું ચલવાની નોટમા અથવા તો કેશના ફોર્મમા લગભગ ૫ થી ૬ લાખ કરોડ જેટલું છે.

આપણે એ પણ ચર્ચા કરીકે કાળું નાણું માત્ર રોકડમા નથી રીતે રખ્યા બધું નાણું બીજા પ્રકારમા એટલે કે એનાથી સોનુ, ચાંદી, જમીન - જાયદાની ખરીદી થાય છે. આ બધી રીતે રખ્યા કાળા નાણાં બહાર લાવવાની જરૂર છે. આ કાળા નાણાંનો આપણા દેશમા અથવા તો પરદેશમા સંગ્રહ કરવામા આવે છે. આ બધા કાળા નાણાંનો જે રીતે સંગ્રહ કરવામા આવે છે એ નીચે ચિત્રમા દર્શાવાયું છે.

રાજકારણની કાળા નાણાંનું સામે નિર્ણયકતાથી વર્તવા કેમ નથી માંગતા? આપણે બધાને ખરીદ કરે છે. કુલ નાણાંનો ભરવાની આપણા નાણાંની ભરતી ખરીદાની ખરીદી થાય છે. આજ કાળા નાણાંની મત ખરીદાય છે. રેલી અને બીજા કાર્યક્રમો પોજાવામા આવે છે. અથવા ધાંધી રીતે ધાંધી હોય તો કાળા નાણાં સામે કરું જોઈએ કે કાળું નાણું ઉપયોગમા લેવામા આવે છે. આજ નાણાંથી જે રાજકારણનો ને રાજ મળ્ય